

Sygn. akt VIII C 1343/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Śródmieścia Wydział VIII Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSR Anna Martyniec

Protokolant: Małgorzata Pluskota

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2013 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) z siedzibą w N. (Cypr)

przeciwko **K. K., T. Z., M. L. i (...) sp. z o.o. w K.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej (...) z siedzibą w N. (Cypr) na rzecz pozwanego T. Z. kwotę 3617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 19 września 2012 r. strona powodowa (...) z siedzibą w N. (Cypr) domagała się zasądzenia od pozwanych solidarnie K. K., T. Z., M. L. i (...) Sp. z o.o. w K. kwoty 61.125 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 listopada 2011 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania wg norm przepisanych, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa prawnego w kwocie 3.600 zł i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu podała, iż w dniu 30 maja 2011 r. została zawarta umowa inwestycyjna pomiędzy powodem, T. M., P. W., T. P., (...) Sp. z o.o. Inwestycje sp. k. jako Inwestorami, pozwanym ad. 4 jako Spółką i pozwanymi ad. 1-3 jako Wspólnikami. Na podstawie tej umowy inwestorzy zobowiązani byli do dokonania określonych wpłat na rzecz pozwanego ad. 4. Strona powodowa wpłaciła na rzecz spółki 40.750 zł i objęła w spółce (...) Sp. z o.o. 125 udziałów. Zgodnie z § 10 ust. 1 umowy inwestorom przysługiwała Opcja P., tj. prawo żądania odkupu przez pozwanego ad. 4 solidarnie z pozwanymi ad. 1-3 posiadanych przez inwestorów udziałów za kwotę odpowiadającą 150% wartości wpłat poczynionych przez inwestorów na konto pozwanego ad. 4. Pomimo wezwania pozwani nie wykonali Opcji P., która stanowi umowę przedwstępną. Z tej przyczyny powód dochodzi odszkodowania za niezrealizowanie umowy inwestycyjnej przez pozwanych na podstawie art. 390 § 1 k.c. Szkodą poniesioną przez powoda jest korzyść, jaką by osiągnął, gdyby została zrealizowana Opcja P. – zapłata ceny za posiadane przez powoda udziały w wysokości 150% wpłat poczynionych przez powoda. Zgodnie z § 5 ust. 4 pozwani ad. 1-3 ponoszą solidarną odpowiedzialność z pozwanym ad. 4 wobec inwestorów za zobowiązania i odpowiedzialność pozwanego (w tym również zarządu pozwanego ad. 4).

W odpowiedzi na pozew pozwani M. L., K. K. i (...) Sp. z o.o. wnieśli o oddalenie powództwa w całości. Zarzucili brak podstawy prawnej do „żądania” odkupu przez pozwanego M. L. solidarnie z pozostałymi pozwanymi posiadanych przez powoda udziałów. Wskazali nadto na błędne podanie podstawy prawnej w treści pozwu, iż wobec pozwanych ad. 1-3 podstawą żądania jest § 5 ust. 4 umowy inwestycyjnej w zw. z art. 390 § 1 k.c. i art. 389 k.c. podnosząc, że treść § 10 umowy trudno nazwać umową przedwstępną w rozumieniu art. 389 § 1 k.c. Podali, że inwestorzy mieli oprócz

wsparcia kapitałowego do spółki czynić aktywne działania celem pozyskania kapitału na rozwój spółki, którego to obowiązku nie dopełnili ograniczając się do pasywnego inwestowania i to tylko w części zadeklarowanych w umowie kwot. Pozwani zarzucili również błędne wyliczenie szkody, nie uwzględniające faktu, że powód w dalszym ciągu jest właścicielem posiadanych przez siebie udziałów.

W odpowiedzi na pozew pozwany T. Z. wniósł o odrzucenie pozwu podnosząc, że w przedmiotowej sprawie występuje powaga rzeczy osądzonej, gdyż przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu toczyło się prawomocnie zakończone postępowanie pod sygn. I C 272/12, w którym powód ((...) Sp. z o.o. Inwestycje Sp. k. we W.) dochodził roszczenia objętego niniejszym pozwem.

Niezależnie od powyższego pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swą rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zarzucił, że umowa inwestycyjna w § 10 ust. 2 wskazuje na krąg adresatów, do których inwestorzy mogą zwrócić się o wykonanie Opcji P., a mianowicie do spółki i wspólnika K. K., a nie do jakiegokolwiek wspólnika. Regulacja § 10 ust. 2 jest szczególną w stosunku do § 5 ust. 4, gdyż w sposób jednoznaczny doszło do ograniczenia odpowiedzialności z tytułu realizacji Opcji P.. Ponadto pozwany podniósł, że powód nie wskazuje jakie były podstawy żądania wykonania tej opcji spośród enumeratywnie wyliczonych przypadków w § 10 ust. 2, jedynie w wezwaniu do wykonania Opcji P. zaznaczając, że doszło do zajścia zdarzenia określonego w § 10 ust. 2 lit. c, tj. niezrealizowania przez Spółkę prognoz finansowych określonych w umowie inwestycyjnej, nie podając przy tym także żadnych dowodów uzasadniających jego twierdzenia. Zdaniem pozwanego nie jest bezsporne to, czy Spółka rzeczywiście nie wywiązała się z przewidywanych prognoz finansowych, a jeżeli nawet, to w jakim stopniu. Pozwany zarzucił także, że dochodzone roszczenie nie jest jeszcze wymagalne, gdyż sama możliwość żądania wykupu udziałów nie powoduje jeszcze powstania i wymagalności roszczenia o zapłatę. Takie roszczenie powstanie i stanie się wymagalne dopiero, kiedy dojdzie do zawarcia umowy wykupu. Nadto obowiązek odszkodowawczy wynikający z przepisu art. 390 § 1 k.c. ogranicza się do tzw. ujemnego interesu umownego.

W piśmie procesowym złożonym na rozprawie w dniu 16 stycznia 2013 r. strona powodowa podniosła, że żądanie zapłaty objęte pozwem oparte jest na § 10 ust. 1 umowy inwestycyjnej, zgodnie z którym wszyscy wspólnicy i spółka odpowiadają solidarnie bez względu na przyczyny niewykonania Opcji P.. Ponadto powód podkreślił, że pozwany ad. 2 jest zobowiązany solidarnie za zobowiązania Spółki i zarządu Spółki, co wyraźnie potwierdza treść § 5 ust. 4 umowy inwestycyjnej. Powód podniósł również, że szkodą, którą poniósł jest korzyść, jaką by osiągnął, gdyby zrealizowana została opcja (...) zapłata ceny za posiadane przez niego udziały w wysokości 150% wpłat poczynionych przez powoda.

Postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2013 r. Sąd oddalił wniosek pozwanego T. Z. o odrzucenie pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 maja 2011 r. T. P., zwany dalej Inwestorem (...), (...) z siedzibą w Republice Cypru, zwana dalej Inwestorem (...), T. M., zwany dalej Inwestorem (...), P. W., zwany dalej Inwestorem PW, (...) Sp. z o.o. Inwestycje sp. k. z siedzibą we W., zwana dalej Inwestorem (...), (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., zwana dalej Spółką oraz T. Z., zwany dalej (...), M. L., zwany dalej (...), K. K., zwany dalej (...) zawarli umowę inwestycyjną. Inwestorzy zobowiązali się do inwestycji w Spółkę kwoty 228.180 zł, w rozbiciu na dwie transze zgodnie z zasadami i warunkami uruchomienia drugiej transzy przedstawionymi w § 7 umowy, następnie mieli dążyć do zrealizowania przez Spółkę przekształconą podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji w subskrypcji prywatnej na kwotę około 500.000 zł (§ 3 ust. 3 umowy).

Strony wspólnie oświadczyły, że celem umowy jest:

- a) określenie zasad objęcia udziałów Spółki przez Inwestorów, stanowiących łącznie 41,00% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do posiadania i wykonywania łącznie 41,00% głosów na Zgromadzeniu Wspólników Spółki,
- b) określenie zasad współdziałania Stron w ramach Spółki, a także określenie podstawowych zmian w umowie Spółki (§ 5 ust. 1).

Strony wspólnie oświadczyły, że celem umowy jest zdefiniowanie i uregulowanie wzajemnych relacji pomiędzy Wspólnikiem, Spółką i Inwestorami, a więc między innymi ochrona inwestycji Inwestorów, jak również określenie zasad bezpiecznego wyjścia Inwestora z inwestycji (zwrotu zaangażowania kapitałowego). Wspólnicy pozostali mieli solidarnie zobowiązanymi (solidarność dłużników) wobec Inwestorów z tytułu zobowiązań i odpowiedzialności Spółki (w tym również Zarządu Spółki) wynikających z niniejszej umowy (§ 5 ust. 2 i 4).

Zgodnie z umową (§ 7) inwestycja dla Inwestorów miała mieć charakter kapitałowy i miała zostać zrealizowana w 2 etapach:

- a) 1 etap – 133.660 zł,
- b) 2 etap – 94.520 zł.

W ramach realizacji pierwszego etapu inwestycji Inwestorzy zobowiązali się do objęcia 41,00% nowoemitowanych udziałów w terminie 7 dni roboczych od dnia ich zaferowania przez Zarząd Spółki w ten sposób, że m.in. Inwestor (...) miał objąć 125 nowoemitowanych udziałów. Inwestorzy zobowiązali się do opłacenia objętych udziałów w terminie 14 dni roboczych od daty objęcia na konto Spółki podane w umowie.

Dowód: - umowa inwestycyjna z 30.05.2011 r., k. 20-29.

Strony w § 10 umowy postanowiły, że:

- w ramach Opcji P. Inwestorzy mają prawo żądania odkupu przez Spółkę lub solidarnie przez Wspólników posiadanych przez Inwestorów udziałów lub akcji w dacie wystąpienia z żądaniem wykupu za kwotę 150% wartości wpłat poczynionych przez Inwestorów na konto Spółki zgodnie z ustaleniami § 7 (ust. 1);

- każdy Inwestor będzie miał prawo do realizacji Opcji P. od Spółki lub Wspólnika KK w kwocie określonej w ustępie 1 w wypadku, gdy:

a) w terminie 7 dni kalendarzowych od wpłynięcia na konto Spółki środków, o których mowa w § 7 ust. 3 pkt a, Zarząd Spółki nie złoży do właściwego sądu rejestrowego prawidłowo wypełnionego, kompletnego i należycie opłaconego wniosku o rejestrację uchwał, o których mowa w § 6,

lub

a) w terminie do 31 sierpnia 2011 r. sąd rejestrowy właściwy dla siedziby Spółki, z jego ewidentnej winy, nie dokona rejestracji uchwał, o których mowa w § 6,

lub

b) w przypadku niezrealizowania przez Spółkę prognoz finansowych określonych w § 11,

lub

c) do dnia 1 listopada 2011 r. przekształcenie Spółki w Spółkę przekształconą nie zostanie zarejestrowane przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy KRS za wyjątkiem sytuacji, gdy wina za niezarejestrowanie przekształcenia nie leży po stronie Spółki,

lub

e) do dnia 30 kwietnia 2012 r. Spółka przekształcona nie zostanie wprowadzona do obrotu w alternatywnym systemie obrotu NewConnect na rynku kierowanym zleceniami za wyjątkiem sytuacji, gdy wina za niewprowadzenie (...) nie leży po stronie Spółki.

Dowód: - umowa inwestycyjna z 30.05.2011 r., k. 20-29.

Realizując umowę inwestycyjną z dnia 30 maja 2011 r. inwestor (...) z siedzibą w N. (Cypr) wpłacił na rzecz Spółki kwotę w wysokości 40.750 zł w zamian za obejmowane udziały w Spółce.

Okoliczność bezsporna.

Pismem z dnia 7 października 2011 r. strona powodowa działając na podstawie § 10 ust. 1 i ust. 2 umowy inwestycyjnej z dnia 30 maja 2011 r. wobec zajścia zdarzenia określonego w § 10 ust. 2 lit. c umowy inwestycyjnej wezwała stronę pozwaną (...) Sp. z o.o. do odkupienia od niej 125 udziałów o łącznej wartości nominalnej 12.500 zł za cenę 61.125 zł żądając zawarcia umowy w ciągu dwóch tygodni od dnia odebrania wezwania, tj. do dnia 21 października 2011 r.

Pismami z dnia 26 października 2011 r., nadanymi w tym samym dniu listami poleconymi, strona powodowa działając na podstawie § 10 ust. 1 i ust. 2 umowy inwestycyjnej z dnia 30 maja 2011 r. wobec zajścia zdarzenia określonego w § 10 ust. 2 lit. c umowy inwestycyjnej wezwała pozwanych T. Z., M. L. i K. K. do odkupienia od niej 125 udziałów o łącznej wartości nominalnej 12.500 zł za cenę 61.125 zł żądając zawarcia umowy w ciągu dwóch tygodni od dnia odebrania wezwania, tj. do dnia 10 listopada 2011 r.

Dowód: - wezwanie do wykonania Opcji P. z 7.10.2011 r., k. 30;

- wezwania do wykonania Opcji P. z 26.10.2011 r. wraz z potwierdzeniami nadania, k. 31-34.

Pismami z dnia 24 i 27 sierpnia 2012 r., nadanymi listami poleconymi w dniu 27 sierpnia 2012 r., strona powodowa wezwała pozwanych jako dłużników solidarnych do zapłaty kwoty 61.125 zł w związku z niewykonaniem opcji P. przewidzianej w § 10 umowy inwestycyjnej z dnia 30 maja 2011 r. wskazując, że żądana kwota stanowi 150% wartości wpłat poczynionych przez wierzyciela na rzecz (...) Sp. z o.o.

Dowód: - wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania, k. 35-39.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było nieuzasadnione i jako takie podlegało oddaleniu.

Strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanych odszkodowania za nie wykonanie Opcji P. przewidzianej w umowie inwestycyjnej zawartej przez strony w dniu 30 maja 2011 r. w wysokości 150% wartości wpłat poczynionych na konto (...) Sp. z o.o. Pozwani K. K., M. L. i (...) Sp. z o.o. kwestionowali istnienie umowy przedwstępnej w rozumieniu art. 389 § 1 k.c., wskazywali na niewykonanie umowy przez Inwestorów w zakresie aktywnych działań celem pozyskania kapitału na rozwój spółki i zarzucili również błędne wyliczenie szkody. Pozwany T. Z. podniósł ponadto, że umowa inwestycyjna w § 10 ust. 2 nie wskazała go wśród adresatów, do których inwestorzy mogą zwrócić się o wykonanie Opcji P.. Wskazał, że nie jest bezsporne to, czy zaistniały podstawy do wykonania Opcji P. przewidziane w § 10 ust. 2 lit. c umowy. Zarzucił też, że obowiązek odszkodowawczy wynikający z przepisu art. 390 § 1 k.c. ogranicza się do tzw. ujemnego interesu umownego.

Sąd zważył, że zgodnie z przepisem art. 389 k.c. umowa, przez którą jedna ze stron lub obie strony zobowiązują się do zawarcia oznaczonej umowy (umowa przedwstępna), powinna określać istotne postanowienia umowy przyrzeczonej (§ 1). Jeżeli termin, w ciągu którego ma być zawarta umowa przyrzeczona, nie został oznaczony, powinna ona być zawarta w odpowiednim terminie wyznaczonym przez stronę uprawnioną do żądania zawarcia umowy przyrzeczonej. Jeżeli w ciągu roku od dnia zawarcia umowy przedwstępnej nie został wyznaczony termin do zawarcia umowy przyrzeczonej, nie można żądać jej zawarcia (§ 2 zd. 1 i 3). Stosownie zaś do art. 390 § 1 k.c. jeżeli strona zobowiązana do zawarcia umowy przyrzeczonej uchyła się od jej zawarcia, druga strona może żądać naprawienia szkody, którą poniosła przez to, że liczyła na zawarcie umowy przyrzeczonej. Strony mogą w umowie przedwstępnej odmiennie określić zakres odszkodowania.

W ocenie Sądu Opcja P., przewidziana w umowie inwestycyjnej łączącej strony, stanowiła umowę przedwstępną, w której Spółka (...) Sp. z o.o. i solidarnie wspólnicy K. K., M. L. i T. Z. zobowiązali się do zawarcia umowy odkupu udziałów na żądanie inwestorów za kwotę stanowiącą 150% wartości wpłat poczynionych przez inwestorów na konto Spółki zgodnie z umową. W § 10 ust. 1 umowy inwestycyjnej zostało bowiem zaciągnięte przez pozwanych zobowiązanie do zawarcia oznaczonej umowy, której istotne postanowienia (przedmiot i cena) zostały określone. Termin zawarcia umowy przyrzeczonej nie został oznaczony, jednak strona powodowa, będąca jednym z inwestorów, wezwała przed upływem roku od zawarcia umowy przedwstępnej wszystkich pozwanych do zawarcia tej umowy, wyznaczając w tym celu odpowiedni dwutygodniowy termin. Pozwani uchylili się od zawarcia umowy przyrzeczonej. Zaistniały zatem przesłanki do żądania przez stronę powodową odszkodowania przewidzianego w art. 390 § 1 k.c.

Sąd, po przeanalizowaniu całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie doszedł jednak do przekonania, że brak jest podstaw do zasądzenia na rzecz strony powodowej odszkodowania w wysokości 150% wartości dokonanych przez nią wpłat na konto (...) Sp. z o.o. (...) przepis art. 390 § 1 k.c. ogranicza bowiem odszkodowanie do wysokości szkody, którą druga strona poniosła przez to, że liczyła na zawarcie umowy przyrzeczonej. Jak wskazuje się jednolicie w doktrynie, oznacza to szkodę w granicach ujemnego interesu umowy. Rozmiar szkody w jego granicach ustala się „przeprowadzając hipotetyczne rozumowanie, które polega na porównaniu stanu majątku poszkodowanego powstałego na skutek jego wdania się w umowę, ze stanem, jaki istniałby, gdyby poszkodowany w umowę się nie wdał”. Wśród przykładowych elementów odszkodowania w granicach wyznaczonych przez art. 390 § 1 k.c. wymienia się koszty zawarcia i przygotowania umowy przedwstępnej, w tym koszty prowadzenia rokowań, składania ofert, przejazdów, ewentualne wynagrodzenie prawnika, opłaty notarialne i fiskalne, jeżeli konieczność poniesienia tych ostatnich wynika z obowiązujących przepisów. Szkada obejmuje także wydatki mające na celu przygotowanie umowy przyrzeczonej, jeżeli pozostają w normalnym związku przyczynowym z przekonaniem, że dojdzie do jej zawarcia (vide System Prawa Prywatnego, Tom 5, Prawo zobowiązań – część ogólna pod. red. E. Łętowskiej, s. 762-765). Według przeważającego stanowiska przedstawicieli nauki odszkodowanie w granicach ujemnego interesu umowy może obejmować także utracone korzyści, takie jak zarobek utracony podczas negocjacji, jednak nie korzyści, które strona osiągnęłaby w razie zawarcia umowy (vide System Prawa Prywatnego, Tom 5, Prawo zobowiązań – część ogólna pod. red. E. Łętowskiej, s. 719-720).

Żądanie strony powodowej w niniejszej sprawie obejmowało właśnie korzyści, które strona powodowa uzyskałaby zawierając umowę przyrzeczoną, a mianowicie cenę uzyskaną za odkup udziałów w wysokości 150% wpłat poczynionych na rzecz Spółki. Odszkodowanie w tym zakresie nie mieści się w granicach ujemnego interesu umowy i nie podlega rekompensacie w przypadku uchylania się od zawarcia umowy przyrzeczonej.

Orzeczenie o kosztach procesu na rzecz pozwanego T. Z. oparto o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w przepisie art. 98 k.p.c., z którego wynika, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do tych niezbędnych kosztów strony reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego zalicza się wynagrodzenie i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty w wysokości nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. W rozważanym przypadku, do rozliczenia kosztów poniesionych przez pozwanego przyjęto kwotę 3.600 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego, w oparciu o przepis § 6 ust. 6 w zw. § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Nr 163, poz. 1348, z późn. zm.) oraz kwotę 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, w oparciu o art. 1 ust. pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635).

Biorąc pod uwagę powyższe uwzględniając powołane przepisy Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Z/

1. odnotować;

2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron;
3. kal. 14 dni;